

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! basisschool De Sprong Maaseik te MAASEIK

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	1677
Instelling	GO! basisschool De Sprong Maaseik
Directeur	L Verstappen
Adres	Burgemeester Philipslaan 78 - 3680 MAASEIK
Telefoon	089-56.04.82
Fax	089-56.04.83
E-mail	directie@desprongmaaseik.be
Bestuur van de instelling	GO! scholengroep Maasland
Adres	Halmstraat 12 - 3600 GENK
Scholengemeenschap	BaO/SGR14/SGE2
Adres	Burgemeester Philipslaan 78 - 3680 MAASEIK
CLB	CLB vh GO Genk - Maasland
Adres	Weg naar As 199_A - 3600 GENK
Dagen van het doorlichtingsbezoek	07-10-2013, 08-10-2013, 09-10-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	09-10-2013
Datum bespreking verslag met de instelling	25-10-2013
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Ann Schelfhout
Teamleden	Paul Lemmens
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	13
3.1.1.6 Lager onderwijs: lichamelijke opvoeding.....	15
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid'?	17
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	17
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	17
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	19
4.1 Deskundigheidsbevordering.....	19
4.2 Leerbegeleiding	20
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	22
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	24
6.1 Wat doet de school goed?.....	24
6.2 Wat kan de school verbeteren?	25
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	26
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	26

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs De Sprong ligt in het centrum van Maaseik, op een campus met een middenschool en twee athenea. Op vrij korte afstand ligt een wijkschool die de jongste kleuters huisvest. De Sprong rekruteert haar leerlingen grotendeels uit de onmiddellijke omgeving. Ze heeft heel wat kinderen uit maatschappelijk kwetsbare groepen, waarvan een aanzienlijk aantal thuis een andere taal spreekt. Het team streeft naar een vertegenwoordiging van een meer normale sociale mix en een afspiegeling van de Maaseikse bevolking. De school organiseert naast één peuterklas voor elk leer-/ontwikkelingsjaar twee groepen.

Kenmerkend voor de school zijn de vele wisselingen in de beleidsambten in het verleden. Dit heeft tot gevolg dat zowel kinderen, ouders als leraren nood hadden aan meer structuur in de schoolorganisatie, wat het **algemeen beleid** voor de uitdaging stelde. Dat het leiderschap, hoewel pas recent gestart, hieraan tegemoet komt bleek in sterke mate tijdens de schoolfase. Ze schept stabiliteit, duidelijkheid, legt afspraken vast en ziet erop toe dat iedereen deze ook nakomt. Bovendien zorgt ze ervoor dat iedereen op de hoogte is van lopende zaken en weet haar aansturing te verantwoorden, wat de gezamenlijke doelgerichtheid alleen maar versterkt. Deze aanpak helpt haar om de school in de juiste richting te sturen en alle leraren mee te krijgen, want dat is nodig om vernieuwingen te doen slagen. Ook daarom worden de teamleden sterk betrokken in het beleid en krijgen ze verregaande verantwoordelijkheden via de werkgroepwerking. Binnen een open en positieve schoolcultuur, met respect en waardering voor elkaar, overleggen de leraren en het leiderschap veelvuldig en tonen veel inzet en motivatie. Iedereen draagt bij aan de besluitvorming. De school kan hierbij nog meer de leerlingenresultaten benutten om beslissingen te staven. De gezamenlijke doelgerichtheid en het gedragen beleid zijn stevige fundamenten om in De Sprong 'samen school te maken'.

Structuur en procedures zijn ook terug te vinden in de uitbouw van de processen. De inspectie focuste hiervoor op **leerbegeleiding** en **deskundigheidsbevordering**. Vernieuwde en duidelijke klas- en schoolregels scheppen orde en structuur die de basis leggen voor het welbevinden van de kinderen en voor een stimulerend en veilig klasklimaat, wat de teamleden hoog in het vaandel dragen. In de leerbegeleiding zet de school niet alleen in op een goed uitgebouwde zorgwerking maar eerst en vooral op wat de groepsleraren met de kinderen doen en hoe ze dat doen, want ze zijn de spilfiguren in de leerbegeleiding. Dat de school hierin slaagt, is vooral te verklaren door de voortdurende professionalisering van het team dat de eigen klaspraktijk steeds in vraag wil en kan stellen en dat wil veranderen of vernieuwen. Het beleid voorziet niet alleen in vorming maar ook en vooral in begeleiding, ondersteuning en opvolging. Toch kan de school de kenmerken van de kinderen nog meer als uitgangspunt nemen om de processen te richten.

Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de kleuterafdeling voor de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie de ontwikkelingsdoelen voldoende nastreeft, en dat de lagere afdeling voor dezelfde leergebieden en voor lichamelijke opvoeding bij leerlingen de eindtermen in voldoende mate bereikt. Voor beide afdelingen zijn de leerplannen richtinggevend om het aanbod te verrijken. Het team hanteert de leerplan- en de ontwikkelingsdoelen en eindtermen om na te gaan of het aanbod volledig en evenwichtig is. Voor meer diepgang kan het team in de lagere afdeling de doelenselectie van lessen en activiteiten beperken tot wat essentieel beoogd wordt. Er is op schoolniveau ook nood aan het uitklaren wat er geëvalueerd moet worden en waarom en hoe de school dit aanpakt. De kleuterafdeling kan hierbij kerndoelen selecteren die onderwerp zijn van observatie en waaraan de zorgwerking gekoppeld is.

Voor **wereldoriëntatie** was het doelgericht werken met het leerplan prioriteit naar aanleiding van de vorige doorlichting. Het team maakte afspraken, ook over de opbouw van de thema's en de tijd- en ruimtekaders. Tijdens de observaties viel op dat meerdere leraren al vaardig zijn in het creëren van uitdagende probleemstellende situaties waardoor de kinderen erg betrokken zijn. In de kleuterafdeling zitten de domeinen gevat in de thematische werking die sterk aansluit en inspeelt op de interesses van de kleuters. Die evenwichtige aandacht voor de domeinen en de verticale samenhang is er minder in de lagere afdeling. Door gebrek aan opvolging in het verleden zijn afspraken er wellicht verwaterd. Toch neemt de school heel wat initiatieven die relateren aan eigentijds wereldoriënterend onderwijs. De initiatieven voor educaties zoals verkeer, milieu en gezondheid tonen aan dat teamleden het belangrijk vinden dat de leerlingen vaardigheden verwerven om goed met zichzelf, met anderen en de wereld om te gaan.

Voor **Nederlands** valt de aandacht voor het domein lezen op. In beide afdelingen nemen de leraren heel wat initiatieven om de kinderen vertrouwd te maken met boeken en plezier te doen beleven aan het lezen. In de kleuterafdeling krijgen de kleuters ruimschoots kansen om op hun niveau te handelen en te experimenteren en te verwoorden wat ze beleven. Knap is dat de leraren weten hoe ze kleuters kunnen boeien. In de lagere afdeling zorgen de onderwijsleerpakketten voor een evenwichtige benadering van de domeinen en een dekkend en gradueel aanbod. Toch blijkt dat in de uitvoering de specifieke leerlingennoden minder de leidraad zijn om de talige activiteiten te richten. Dit verklaart ook het accent dat het team legt op technisch lezen en foutloos schrijven in het leerlingvolgsysteem wat enigszins in tegenspraak is met de principes van taalvaardigheidsonderwijs. Het is nodig om verdere afspraken te maken over de aansluiting van de verschillende onderwijsleerpakketten met het oog op de continuïteit van het aanbod.

Voor het aanbod van **lichamelijke opvoeding** valt de lagere afdeling deels terug op een bijzondere leermeester, deels op de inbreng van de groepsleraren, soms in samenwerking met externen. De school kan op een duidelijkere wijze de volledigheid van haar aanbod in kaart brengen, door de organisatie van dit leergebied grondig onder de loep te nemen. Afspraken over de afstemming van het aanbod in functie van de eindtermen en over de organisatie en de onderwijstijd zijn erg pril. Knap zijn hierin de recente bijstellingen om het aanbod van de groepsleraar te laten aansluiten met het oog op het bereiken van de eindtermen. Het is een pluspunt dat de school buiten- en naschoolse activiteiten voor de leerlingen organiseert en ze laat kennismaken met diverse sport- en bewegingsactiviteiten. Werkpunt is de evaluatie. Die is niet duidelijk en onvolledig, de leerlingen worden niet opgevolgd over de jaren heen en in de rapportering ervan krijgen de ouders weinig of geen toelichting.

Door te voldoen aan de erkenningsvoorwaarden, ondersteund door van de kwaliteit van de processen en van het algemeen beleid die gekenmerkt worden door een gestructureerde aanpak en gedragenheid, verdient de school een **gunstig advies**. Het team slaagt er in om kwaliteitsvol onderwijs te organiseren. De inzet, de deskundigheid en de vernieuwingsbereidheid van het voltallig schoolteam versterken het vertrouwen dat de school de aanbevelingen ernstig neemt.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie
lichamelijke opvoeding

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling beantwoordt aan de inspanningsverplichting om voor het leergebied Nederlands de ontwikkelingsdoelen bij zo veel mogelijk kleuters na te streven. Gegevens uit genormeerde toetsen maar vooral het vertrouwen in een goede praktijk, dat de diverse domeinen van een evenwichtige invulling voorziet, staven dit. Verschillende initiatieven rond leesinitiatie illustreren het belang dat de school hecht aan het domein lezen.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling spant zich voor het leergebied wereldoriëntatie voldoende in om de ontwikkelingsdoelen bij zo veel mogelijk kleuters na te streven. Dit blijkt uit een krachtig en levensecht aanbod dat de verschillende domeinen evenwichtig bestrijkt. Een positief klasklimaat, het welbevinden en de betrokkenheid en een sterk klasmanagement dat vaardig is in het bieden van uitdagende taken, ondersteunen de wereldoriënterende competenties.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Curriculum	De leerplannen zijn voor de leraren richtinggevend voor hun onderwijspraktijk.
Onderwijsaanbod	Ze verrijken en verdiepen het dagelijkse aanbod en helpen meer doelgericht te werken. De leraren werken met het vernieuwde leerplan Nederlands. Een studie ervan staat dit schooljaar ingepland wat leraren de kans geeft om de aspecten waarmee ze nog worstelen uit te klaren.
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	In hun dagplanning verwijzen de leraren naar leerplan- en eigen doelen om de activiteiten richten. Om het onderwijsleeraanbod te bewaken, gebruiken ze consequent aanstiplijsten die refereren aan leerplandoelen. Zij ervaren dit als zinvol omdat ze daardoor een overzicht krijgen dat een evenwichtig en volledig aanbod garandeert. Deze aanstiplijsten worden nog niet doorgegeven aan de leraar van het volgende ontwikkelings-/leerjaar met het oog op een zo goed mogelijk aansluitend aanbod. Leraren streven ernaar de verschillende leergebieden en domeinen zo evenwichtig mogelijk aan bod te laten komen binnen de thema's en hanteren hiertoe een weekrooster.
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	De leraren bieden de leerinhouden aan in thema's. Inspiratie daarvoor komt zowel van henzelf als via de kleuterinteresses en -behoeften. In de themakeuze zoeken de leraren een evenwichtig aanbod over de leergebieden en koppelen vervolgens de doelen en domeinen. Dat versterkt de horizontale samenhang die ook in de uitvoering pertinent aanwezig is.

Naast horizontale samenhang krijgt de verticale samenhang aandacht. Een aantal afspraken helpt de continuïteit en de gradatie bewaken. Zo zijn er afspraken over de thema's, kalenders, kentekens en graduele overzichtslijsten die specifiek inzoomen op streefwoordenschat. Blijkt dat deze aan herwerking toe zijn zodat ze voor de leraren opnieuw een inspirerend referentiekader voor een doelgerichter taalgebruik vormen, aangepast aan de taalvaardigheidsnoden van de algemene kleuterpopulatie. Bronnenboeken ondersteunen de leraren om vooropgestelde doelen te implementeren in hun onderwijspraktijk. Toch zijn een aantal leraren vragende partij naar meer eigentijds bronnenmateriaal.

De ouders worden op de hoogte gebracht van het actuele thema via een overzichtelijke en informatieve themabrief. De kleuters worden dan aangemoedigd om attributen mee te brengen wat de betrokkenheid verhoogt. Tevens laat dit de leraren toe om in te spelen op de interesses van de kleuters. De actieve en passieve taalontwikkeling krijgt de hele dag door aandacht, veelal gekoppeld aan visuele ondersteuning. Een klaspop als moderator nodigt de kleuters uit tot communiceren en stimuleert de spreekdurf. Zo ook via de poppenkamer of poppenspelen. Bij spel- en werkmomenten stellen leraren gerichte vragen, vaak met een probleemstellende inslag. De kleuters worden aangemoedigd om oplossingen te bedenken en de eigen handelingen te verwoorden.

Het team hecht belang aan boekpromotie, hanteert boeiende en eigentijdse prentenboeken en verhalen en gaat in op het aanbod van de bibliotheek. De uitgeleende boeken ondersteunen het vertellen, het voorlezen en een kwaliteitsvolle en gevarieerde invulling van de boekenhoek, veelal aangepast aan het thema. De theatervoorstellingen stimuleren de talige ontwikkeling van de kleuters.

Niet alleen de klas, maar ook de onmiddellijke omgeving vormt voor de kleuters een milieu om breed, harmonieus en actief te leren. De leraren creëren een onderwijs-, leer- en opvoedingsomgeving die toelaat dat kleuters veel kunnen exploreren, experimenteren en leren werken en spelen met elkaar. Daardoor zijn er veel kansen om cognitieve, motorische en sociaal-emotionele ervaringen op te doen.

De leraren hanteren taak- en keuzeborden, stappenplannen en pictogrammen om kleuters visuele boodschappen te leren interpreteren en de zelfredzaamheid en de zelfsturing te bevorderen.

In de klaswerking komen momenten voor waarin de leraren meer systematisch aan de taalontwikkeling van de kleuters werken. Ter stimulering van de ontluikende geletterdheid worden op een speelse wijze oefeningen aangeboden.

Om de overstap van de kleuterafdeling naar de lagere afdeling te vergemakkelijken organiseren de betrokken leraren een aantal integratieactiviteiten voor de kleuters en een overgangsgesprek. Er zijn enkele formele inhoudelijke afspraken die de overgang van de derde kleuterklas naar het eerste leerjaar faciliteren. Het hospiteren draagt bij aan een drempelverlagende werking.

De kleuterafdeling besteedt ook aandacht aan onder meer gezondheids-, verkeers- en milieuopvoeding. Naar eigen zeggen verdient techniek meer aandacht. Voor dit domein werkten de leraren al enkele ontdekdozen uit.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De leraren beschikken over voldoende ontwikkelingsmateriaal om kleuters kansen te bieden zich breed te ontwikkelen.

De groepslokalen getuigen van aandacht voor structuur en zijn doorgaans kindvriendelijk en aangenaam ingericht met verschillende hoeken die geregeld worden heringericht of verrijkt in functie van het lopende thema.

Volgens de leraren wordt de computer benut tijdens keuzemomenten voor educatieve spelen. Een internetaansluiting in de klassen ontbreekt.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Om de ontwikkeling van de kleuters te volgen, bogen de leraren op brede observaties gestuurd vanuit een stramien. De kleuteronderwijzeressen bepalen zelf op welke ontwikkelingsaspecten zij inzoomen; een gelijkgerichte aanpak ontbreekt. Observeren op basis van relevante en gradueel afgestemde kerndoelen die vervolgens de zorgwerking aansturen, is nog geen praktijk.

Regelmatig bespreken de leraren de observaties met de zorgcoördinator wat leidt tot zorginterventies voor bepaalde leerlingen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Betekenisvolle data worden opgenomen in een kindvolgsysteem dat naast observaties en contacten met derden ook informatie geeft over bijkomende onderzoeken, toetsen en tests. Die laatste zijn structureel gepland bij de oudere kleuters en geven onder meer specifieke vaststellingen over de taalontwikkeling. Minder expliciet zijn er vermeldingen over wereldoriënterende competenties van de kleuters.

Zoals opgenomen in de zorgvisie focust de leerbegeleiding vooral op de preventieve basiszorg en de eerstelijnsverantwoordelijkheid van de klasleraar. Alle teamleden geven aan dat het welbevinden van de kinderen de basisvoorwaarde is voor een vlotte ontwikkeling, wat ook uit de uitvoering blijkt. Tijdens de observaties vielen de kleutervriendelijke begeleidingsstijl en het aanbieden van uitdagende taken, op maat van de kleuter, op. Kleuters zijn hierdoor nieuwsgierig, gedreven, gemotiveerd en betrokken. Opvallend is het slaapklasje voor de peuters dat het 'zich goed voelen' van deze kinderen beoogt.

Om meer gericht in te spelen op de noden en de behoeften van de kleuters trachten de leraren te differentiëren in tempo, taalgebruik, werkvormen, moeilijkheidsgraad, groepssamenstelling en materiaalaanbod. De leerbegeleider ondersteunt op vraag op de klasvloer terwijl de groepsleerkracht (nu leercoach) kinderen met een kleutereigen traject begeleidt.

Leraren evolueerden sterk in de zorgverstrekking. De structuren, procedures en de aanhoudende aandacht voor doeltreffende kwaliteitszorg liggen aan de basis voor meer professionele zorginterventies. De leraren vinden dat zij de kleuters met een ontwikkelingsstagnatie of -uitval beter en sneller kunnen begeleiden en daardoor minder kinderen afhaken of uitvallen.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling beantwoordt aan de maatschappelijke verwachtingen voor Nederlands door de eindtermen bij zo veel mogelijk leerlingen te bereiken. Zowel het aanbod dat een evenwicht tussen de domeinen verzekert, als de opbrengsten bevestigen dit. Met verschillende initiatieven besteedt de school extra aandacht aan het verhogen van het leesplezier.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De school hanteert verschillende onderwijsleerpakketten die de leidraad vormen voor de groepsleraren voor het plannen en aanreiken van een evenwichtig aanbod voor de verschillende domeinen van Nederlands. Zo is naast de specifieke leergang die vooral gericht is op het aanvankelijk lezen voor het eerste leerjaar met een vervolgpakket voor leerjaar twee tot en met vier, een ander pakket voor de derde graad. Refererend aan de bijhorende concordantietabel vertrouwt het team erop dat de pakketten de leerplanrealisatie waarborgen en zo beantwoorden aan het voldoende bereiken van de eindtermen. Het leerplan wordt gebruikt om het aanbod te bewaken. Afspraken om dit gelijkgericht te doen ontbreken.

De school ging niet expliciet na of en hoe het aanbod aansluit tussen de opeenvolgende leerjaren die wisselen van onderwijsleerpakket wat kan wegen op de continuïteit.

De leraren geven aan dat mondelinge taalvaardigheid, leesplezier en foutloos schrijven voor hen fundamenteel zijn. Naast de gerichte aandacht vanuit het onderwijsleerpakket, krijgen leerlingen nog heel wat, zij het minder intentionele kansen voor het ontwikkelen van de luister- en spreekvaardigheden. Dat weegt op de effectiviteit van die momenten.

De school investeert zowel in technisch en begrijpend lezen, als in leesbevordering. Regelmatig bibliotheekbezoek, de klasbibliotheek en de leeshoeken in de groepslokalen zijn een stevige basis voor leesbevordering in de klas. Initiatieven zoals voorlezen, vrij lezen, vertellen over boeken en inspelen op activiteiten van de bibliotheek, zoals de auteurslezingen stimuleren het leesplezier.

Het team zet het sterkst in op spelling. De leraren volgen nauwgezet een afzonderlijk onderwijsleerpakket dat ook voorziet in opvolging, remediëring of verdieping. De resultaten van de genormeerde spellingstoetsen tonen goede scores aan, gerelateerd aan de taalachtergrond van deze kinderen.

Hoewel resultaten over een langere termijn wat golven, scoort de school doorgaans gemiddeld voor de jaarlijkse eindproef Nederlands. Dit spoort globaal genomen met de bevindingen over methodegebonden en genormeerde toetsen in alle groepen.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

De school besteedt voldoende onderwijstijd aan de realisatie van de doelen voor Nederlands. Toch krijgt spelling als onderdeel van het domein schrijven relatief veel aandacht, ondanks het potentieel van de leerlingenpopulatie. Enerzijds ligt dit aan de tijdsinvestering die de spellingleergang vereist, anderzijds krijgen leerlingen vrij veel extra inoefentaken, ook als huistaak, voor dit onderdeel.

Tijdens de bijgewoonde activiteiten blijkt dat de meeste leerlingen tijdens groepswork uitgedaagd worden en meestal sterk betrokken zijn. De leraren zien zich als coach. Probleemstellend onderwijs vanuit uitdagende taken, leerlingeninteractie en leerlinginitiatief komen hier regelmatig aan bod.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De leraren werken met een onderwijsleerpakket dat voorziet in werkboeken voor de leerlingen en ondersteunende wandplaten voor spellingstrategieën. In het eerste leerjaar gebruiken de leraren bij het onderwijsleerpakket een rijk gamma aan ondersteunend materiaal.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Over het algemeen evalueren leraren de leerlingen via een cijfer aan de hand van de toetsen van het onderwijsleerpakket. Zo hebben ze een zicht op verworven kennis, inzichten, vaardigheden voor de verschillende domeinen. Ze evalueren in eerste instantie in functie van rapportering, nog minder uitgesproken om bij te sturen, tenzij het onderwijsleerpakket daarin voorziet. Uit de gesprekken bleek dat sommige teamleden nood hebben aan een uitgeklaarde visie op evalueren.

Het leerlingvolgsysteem is voor Nederlands eenzijdig en beperkt tot de technische en dus meetbare aspecten als spelling en lezen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De beeldvorming over de taalontwikkeling van kinderen gebeurt via methodegebonden en genormeerde toetsen, het leerlingenwerk en de eventuele bespreking daarvan tijdens het multidisciplinaire en ander overleg en de overgangsgesprekken.

Binnen het zorgcontinuüm dat de school hanteert, fungeert de groepsleraar als eerstverantwoordelijke. Voor zover het onderwijsleerpakket daarin voorziet, differentieert de leerkracht. De leerbegeleider of zorgcoördinator biedt klasinterne en/of -externe ondersteuning meestal vanuit foutenroosters- en analyses. De afdeling voorziet structurele momenten om via niveaulezen het leesproces te ondersteunen. In geval van dyslexie gelden bijzondere afspraken. De school verwijst leerlingen met talige problemen, in overleg met het Centrum voor Leerlingbegeleiding (CLB), door naar een logopedist.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

Het vernieuwde leerplan verkennen of het zich eigen maken van de leerplanvisie om het onderwijsleerpakket doelmatiger en doelbewuster te gebruiken, is momenteel leerkrachtafhankelijk maar is voor dit schooljaar gepland als vormingsthema op teamniveau.

De school brengt jaarlijks de kinderen met extra noden in kaart. Toch is dit geen instrument om gericht aandacht te besteden aan de opleiding van leraren voor het stimuleren van de taalvaardigheid van deze leerlingen. De keuze van de verschillende onderwijsleerpakketten en het accent op de technische aspecten van Nederlands in het aanbod en in het leerlingvolgsysteem zijn hier voorbeelden van.

Kwaliteitszorg

De interne kwaliteitszorg aansturen vanuit toetsen die de schooltaalvaardigheid meten in het eerste leerjaar of vanuit het interpreteren van de beschikbare leerlingresultaten van het leerlingvolgsysteem en van een eindtoets over de jaren heen, gebeurt niet.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De lagere afdeling slaagt erin om de eindtermen bij zo veel mogelijk leerlingen te bereiken. De inspanningen om het aanbod af te stemmen op de leerplandoelen en het bewaken ervan staan hiervoor garant. Methodegebonden toetsen weerspiegelen een brede domeininvulling. De geïntegreerde benadering via projecten en extramuros- en andere activiteiten ondersteunen het werkelijkheidsgericht onderwijs.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De school komt uit een lang verbetertraject waardoor de groepsleraren evolueerden van een eigen wereldoriënterend en divers aanbod, naar een schoolaanpak geënt op het leerplan. De leraren hanteren daarvoor hetzelfde leerpakket vanaf het tweede leerjaar. Ze bewaken de aansluiting met het aanbod voor het eerste leerjaar.

Leerplanverkenning leidde tot aanvullingen en verschuivingen in het aanbod, met het oog op gradatie, continuïteit en volledigheid. In hun planningsdocumenten vermelden de leraren de doelen die ze bovendien screenen, op papier of via een digitale tool, om een dekkend aanbod te verzekeren. Het overaanbod van leerplandoelen weegt op de doelgerichtheid van het pedagogisch-didactische handelen en op een objectieve kijk op de volledigheid van het aanbod.

Het wereldoriënterende aanbod vertoont voldoende verticale samenhang. Alle domeinen komen aan bod en specifieke onderdelen van tijd en ruimte krijgen waar nodig, een cursorische opbouw. Toch krijgen in een aantal groepen de domeinen techniek en mens en maatschappij minder doelgerichte aandacht, wellicht door het gebrek aan opvolging in het verleden. Ook verkeersopvoeding krijgt een leerkrachtafhankelijke invulling, dat meestal geïntegreerd aan bod komt tijdens uitstappen. De werkgroep verkeer hanteert nog geen leerplandoelen om acties te richten met het oog op een doelgericht aanbod. Techniek was onderwerp van een studiedag en eerder organiseerde de school een techniekproject.

Evidente horizontale samenhang is er onder meer tussen wereldoriëntatie, Nederlands, en bepaalde domeinen van muzische vorming. De leraren vermelden ook doelen die aansluiten bij de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren, sociale vaardigheden en ICT.

De wereldoriënterende thema's sluiten waar mogelijk nauw aan bij de leef- en de belevingswereld van de leerlingen of vinden hun oorsprong in de realisatie van eindtermen. Waar kan en mogelijk, proberen de leraren de omgeving te integreren in hun lessen. Toch blijkt die eigen omgeving niet gevat in een overzichtslijst met een gradueel uitgezet traject. Daardoor is het niet denkbeeldig dat kansen blijven liggen om leerlingen bewust te maken van het belang en de context van lokale relictten en fenomenen.

Actualiteit krijgt op schoolniveau aandacht, vormt in meerdere leergroepen een vast onderdeel van wereldoriënterend onderwijs en versterkt zo de brede harmonische ontwikkeling van de leerlingen. Afspraken voor een graduele aanpak ontbreken. Die zijn er wel voor de continuïteit in de tijd- en ruimtekaders aan de klaswanden die in de meeste klassen doelmatig zijn uitgewerkt.

De aandacht voor educatie en de sociale dimensie die het leergebied ook kenmerken is terug te vinden in de projecten zoals het werken aan een milieubewuste schoolcultuur, de jaarlijkse schoolprojecten en de inspanningen die het team levert om een gezonde en fitte school te zijn. Ook de verschillende meerdaagse extramurosactiviteiten bieden heel wat kansen om leergebiedoverschrijdend te werken. De beoogde leerplandoelen worden niet altijd meegenomen om de volledigheid van het aanbod in kaart te brengen.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

Om digitale bronnen te raadplegen beschikken enkele groepen over een digibord; anderen gaan daarvoor naar de computerklas of benutten het digibord van het nabij liggende lokaal, gebruikt door het volwassenonderwijs. De school beschikt over het algemeen over voldoende eigentijdse en aangepaste leermiddelen voor het bereiken van de leerplandoelen. Voor techniek kunnen de leraren technodozen gebruiken.

Infrastructuur

De schooltuin en het insectenhotel liggen er momenteel verwaarloosd bij maar vormden ooit een rijke inspiratiebron voor wereldoriënterende inzichten en attitudes. Het benutten van het arboretum en het betrekken van experts in of buiten de klas ondersteunen het actief en realistisch onderwijs.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De leraren gebruiken methodegebonden en soms zelfontworpen toetsen om na te gaan of de leerlingen voldoende kennis, inzicht en vaardigheden hebben verworven. Spreekbeurten geven daar ook indicaties over. Zoals bij Nederlands blijkt ook voor wereldoriëntatie een gebrek aan een visie op en afspraken over breed evalueren en de concrete uitvoering en haalbaarheid ervan.

De rapporten vermelden een cijfer voor wereldoriëntatie. Dat wordt onderbouwd door onder meer methodegebonden toetsen die een evenwichtig en representatief beeld geven van de wereldoriënterende competenties van de leerlingen. Het leerlingvolgsysteem geeft geen indicaties over dit leergebied.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Taken, toetsen en algemene indrukken van de leerlingen tijdens de lessen geven aan de leraren een zeker beeld van competenties en wereldoriënterende interesses en talenten van de leerlingen. Ondanks de schoolnaam en –leuze wordt die beeldvorming niet expliciet verankerd.

Visieontwikkeling	Over het algemeen kunnen de leraren de visie op wereldoriënterend onderwijs goed omschrijven. Vanuit de kenmerken van de leerlingenpopulatie actief en realistisch wereldoriëntatie-onderwijs aanbieden krijgt minder expliciet aandacht. Inzetten op inzichten in maatschappelijke contexten, integratie, burgerzin en ondernemingszin gebeurt minder vanuit deze invalshoek.
Kwaliteitszorg	De school interpreteert de resultaten van de eindtoets voor wereldoriëntatie over de jaren heen vooralsnog niet om mogelijke hiaten bij te sturen of het goede te verankeren. Het team hanteert nog geen paralleltoetsen om de interne kwaliteitszorg aan te sturen.

3.1.1.6 Lager onderwijs: lichamelijke opvoeding

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen in voldoende mate bij zo veel mogelijk leerlingen. Het aanbod is verankerd op basis van de verschillende domeinen van het leerplan. De school voorziet in extra bewegingsaanbod.

Curriculum	De school kan terugvallen op een bijzondere leermeester lichamelijke opvoeding voor één lestijd per week. Een tweede lestijd, die de school in haar planning programmeert, wordt deels uitgevoerd door de groepsleraren en deels ingevuld met zwem- en danslessen, gegeven door externen. Voor de groepsleraren geldt de afspraak dat ze het aanbod van de bijzondere leermeester aanvullen en dat ze hiervoor een overzichts-/turflijst moeten hanteren.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	
	De bijzondere leermeester lichamelijke opvoeding werkt vanuit een jaarplan dat in de dagplanning per leerjaar een vertaling krijgt in een overeenstemmend gradueel aanbod. Er was totnogtoe weinig afstemming tussen het aanbod van de bijzondere leermeester en dat van de groepsleraar. Daardoor waren de continuïteit, de gradatie en de volledigheid niet verzekerd. Onder druk van de doorlichting werkte de bijzondere leermeester, na het vooronderzoek, voor de groepsleraren per maand en per graad een jaarplanning uit met lesonderwerpen en een verwijzing naar de doelstellingen. Van de groepsleraren wordt verwacht dat ze deze planning voortaan strikt uitvoeren. Bijkomend bronnenmateriaal dat de leraren onder meer op smartschool kunnen terugvinden, is inspirerend om de leerinhouden te verpakken.
	De school organiseert soms buitenschoolse bewegingsactiviteiten voor de leerlingen en er zijn ook vrijblijvend naschoolse activiteiten voor een aantal kinderen. In beide gevallen krijgen de leerlingen dan de gelegenheid om kennis te maken met diverse sport- en bewegingsactiviteiten in een ander milieu.
	Knap zijn de initiatieven om kinderen te motiveren aan sport te doen en zich aan te sluiten bij een club. Sportverenigingen uit verschillende disciplines geven initiatielessen om leerlingen warm te maken. Blijkt dat deze aanpak enige effecten resulteert.
Onderwijsorganisatie	Ondanks de afspraak dat de school kiest voor kleinere klasgroepen en ten gevolge daarvan dat de groepsleraren zelf instaan voor één of zelfs de volledige lestijden lichamelijke opvoeding, organiseerden sommigen de wekelijkse lestijd lichamelijke opvoeding slechts sporadisch.
Materieel beheer	
Uitrusting	De school benut de sportinfrastructuur en de buitenpleinen van de campus. In de gymzalen is het nodige materiaal voorhanden. Er is geluidshinder van nevenactiviteiten in deze ruimtes wat kan wegen op het didactisch proces. De gymzalen geven een licht verwaarloosde indruk.
<i>Ontwikkelingsmaterialen</i>	
<i>Leermiddelen</i>	

Om actief te spelen kunnen de leerlingen deels terecht op de groene strook met speeltuigen die ook al eens benut wordt om op de doelen voor klimmen en klauteren te oefenen. Daarnaast spelen kinderen voetbal op het daartoe bestemd grasveld. De verharde speelplaats is minder uitnodigend om actief te spelen. Meer nog, de losliggende tegels geven risico's op valgevaar en belemmeren het vrij en veilig spelen. De werkgroep speelplaats werkt momenteel aan een plan om onder meer de pauzes bewegingsvriendelijker te maken.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De school nam de evaluatiepraktijk van lichamelijke opvoeding nog niet onder de loep. Alleen de bijzondere leermeester staat in voor de evaluatie, wat gezien de beschikbare onderwijstijd niet redelijk is. De ouders krijgen in het rapport een zeer beperkte, weinig transparante rapportering over de motorische competenties, de gezonde en veilige levensstijl en het zelfconcept en het sociaal functioneren van hun kind. Ze worden beperkt geïnformeerd over het zwemniveau van hun kind. De vorderingen van de leerlingen worden niet bijgehouden en zijn geen onderdeel van het leerlingvolgsysteem.

Begeleiding
Leerbegeleiding

Beeldvorming
Zorg

De bijzondere leermeester differentieert vooral in moeilijkheidsgraad en in ondersteuning. Hij is niet structureel betrokken bij het multidisciplinaire overleg. Echte motorische problemen worden doorgegeven aan het CLB voor verder onderzoek.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering

Nascholingen
Interne expertise

Hoewel de meeste groepsleraren instaan voor activiteiten voor dit leergebied, organiseerde de school voor hen nog geen enkel moment van individuele of teamgerichte leerplanstudie of andere vormen van expertiseontwikkeling. Een aantal teamleden vindt het moeilijk om kwaliteitsvolle bewegingslessen te geven, gekoppeld aan de omvangrijke onderwijstaak. Sommige leraren geven wel aan dat ze altijd terechtkunnen bij de vakleraar, en dit ook wel eens doen. Die volgt nascholing en participeert aan een netwerk van bijzondere leermeesters binnen de scholengroep wat ondersteunend is voor de praktijk.

Kwaliteitszorg

De school neemt deel aan een eindtoets voor een aantal bewegingsvaardigheden, die gemiddelde resultaten toont. Het team benut deze data niet om op schoolniveau om de kwaliteit van lichamelijke opvoeding aan te sturen.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid'?

Op basis van het onderzoek ter plaatse tijdens de doorlichting en de analyse van de documenten is er voldoende indicatie dat de instelling voldoet aan de erkenningsvoorwaarden bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Losliggende of ongelijke tegels op de speelplaatsen geven risico's op valgevaar. De gebouwen en lokalen geven een licht verwaarloosde indruk. Ook de gymzalen kunnen een opknabbeurt gebruiken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja

Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja
Heeft de school overlegd of onderhandeld in het lokaal comité over een 29ste lestijd? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** Het leiderschap hecht veel belang aan de deskundigheidsbevordering van het team. Ze ziet haar taak als een coach die haar team en de individuele leraar 'op een hoger niveau' brengt. Ze organiseert daartoe verkenningssprekken die ook een voorbereiding zijn op de opnieuw ingeplande gesprekken over de functiebeschrijving en de functionering. De school legt een document 'nascholingsbeleid' voor waarin ze haar visie op professionalisering omschrijft en de modaliteiten verduidelijkt. Het stelt dat nascholing een plicht is voor het hele team en dat het dient te kaderen in de prioriteiten van de school. Dit document kan de doelgerichtheid sturen. Het streven van alle teamleden naar kwaliteitsvol basisonderwijs en de behoeften die daarbij opduiken dragen bij tot de keuze van prioriteiten en aan de efficiëntie van de vorming. De teamleden weten wel wat ze met de school willen, nog niet altijd hoe ze dat best doen. Zo zijn de schoolprioriteiten en de hieraan gekoppelde nascholingen niet altijd gericht op de problematiek van deze populatie. De individuele en teamgerichte bijscholingen zijn in een nascholingsplan opgenomen. De school laat zich sterk ondersteunen door het aanbod van de scholengroep en de pedagogische begeleidingsdienst. Zo is er de studie en het gebruik van het nieuwe leerplan Nederlands en de structurele aanpak met een taalcoach.
- Ondersteuning** Om de deskundigheidsbevordering te faciliteren, voorziet de school in de nodige structuren en afspraken. Van de leraren wordt verwacht dat ze jaarlijks minstens één nascholing volgen en dat ze zorgen voor de nodige transfer binnen het team onder meer door de bekomen informatie te ordenen en voor iedereen beschikbaar te stellen, ook op smartschool. De groepscultuur, die gekenmerkt wordt door openheid en samenwerkingsbereidheid, is in groeiende mate het draagvlak om de interne expertise met elkaar te delen als ondersteuning voor de professionalisering van de teamleden. Ze evolueert momenteel sterk en op korte tijd van een eilandencultuur naar een teamcultuur. Vooral de leraren van de parallelklassen overleggen veel. Het paralleloverleg, dat daar het officieel forum voor is, wordt momenteel nog niet benut om formeel, en daarom met meer diepgang, schoolprioriteiten voor te bereiden en/of uit te werken. Meerdere praktijkvoorbeelden geven aan dat alle collega's gemakkelijk bij elkaar te rade gaan en ervaringen uitwisselen. Exemplarisch is de recente evolutie van het zorgbeleid dat nu een gedeelde verantwoordelijkheid vormt voor hen allen via de taak als leercoach.
- Doeltreffendheid** Het is nog geen gewoonte om op schoolniveau of met externen te reflecteren over de doeltreffendheid van de expertiseontwikkeling. Toch bleek tijdens de doorlichting een grote openheid voor externe beoordelingen. Ook het vermogen om de eigen praktijk kritisch en objectief te bekijken en zichzelf in vraag stellen viel positief op. Het nieuwe nascholingsbeleidsplan verwijst naar een aanpak voor bijsturing. De teamleden moeten voor elke vorming hiertoe een kort evaluatieformulier invullen.

Ontwikkeling In de school heerst onder impuls van het nieuwe beleid een sterke vernieuwings- en veranderingsdynamiek. Die garandeert de bereidheid tot ontwikkeling die kenmerkend is voor het team. Dat ziet knelpunten en opvoedings- en onderwijsproblemen nu meer dan ooit als uitdagingen voor verbetertrajecten. De meeste leraren zijn dan ook vragende partij om permanent te investeren in eigen leertrajecten en wensen gecoacht en aangestuurd te worden. Het lijkt erop dat dit team er constant werk van maakt. Het gevaar bestaat dan wel dat het te veel prioriteiten tegelijk aanpakt, wat weegt op de draagkracht van de leraren en op de efficiëntie van de uitvoering.

4.2 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De school legt een gekende en gedragen zorgvisie voor die tot stand kwam vanuit het vernieuwde beleid, de zorgcoördinator en de veranderingsbereidheid van het team. In de schooleigen zorgaanpak zijn de groepsleraren de eerste verantwoordelijke voor het creëren van preventieve basiszorg. Dit en de wijze waarop de verdere leerlingbegeleiding een gezamenlijke opdracht is voor teamleden, zorgcoördinator, leerbegeleiders en externe hulpverleners, onderbouwen in sterke mate de doelgerichtheid. De school expliciteert haar zorgcontinuüm in operationele doelen op drie niveaus. Ze zocht de afgelopen periode naar nieuwe wegen om op een zo efficiënt mogelijke wijze uitvoering te geven aan haar zorgbeleid.

Ondersteuning De school boogt op een kader van documenten, instrumenten en procedures die de leerbegeleiding structureel ondersteunen. Daarnaast ondersteunen de vele en verschillende vormen van overleg en de duidelijke en korte communicatielijnen de leerbegeleiding. Vastgelegde afspraken zijn veelal terug te vinden in het schoolwerkplan. Afspraken over toets- en testmomenten, observaties, verankering van leerlingengegevens in dossiers, informatie-uitwisseling met collega's, ouders en externe hulpverleners, onderbouwen mee het zorgsysteem. Tijdens de maandelijkse lerarenvergaderingen en het frequente formeel en informeel overleg investeert de school in de noodzakelijke competenties van de teamleden om zo nog beter hun zorgopdracht waar te maken. Dit jaar mandateert de school elke groepsleraar tot leercoach. Onder meer tijdens het maandelijks zorgoverleg met de zorgcoördinator krijgt het team hiertoe ook specifieke ondersteuning. Het wekelijks spreekuur, dat momenteel wordt ingevoerd, creëert voor de ouders kansen voor ondersteuning in de opvoeding en begeleiding van hun kind.

- Doeltreffendheid** Het welbevinden van de kinderen staat centraal in de zorgwerking. Duidelijke regels en afspraken zijn de basisvoorwaarden om dat welbevinden te bekomen. Uit de documentanalyse, de observaties en de gesprekken bleek een doeltreffende aanpak van dit fundament. Ouders, leraren en het beleid blijken tevreden over de snelle effecten. Of de leerbegeleiding verder doeltreffend verloopt, valt enerzijds af te leiden uit de beoordeling van het zorgbeleid door de groepsleraren. Zij hebben een goed beeld van de vorderingen en de voortgang van de leerlingen. Met voorbeelden leggen ze uit dat zij er nu beter in slagen de ontwikkelings- en leerproblemen succesvol aan te pakken omwille van de gestructureerde ondersteuning en de permanente aansturing en opvolging van het beleid. Anderzijds vindt ook de zorgcoördinator dat zorgverstrekking op schoolniveau effectiever verloopt, mede door de toenemende professionalisering van de groepsleraren en vooral de bereidheid om zorg ook als hun opdracht te zien. Samen met de directeur onderwerpt zij de functionaliteit van het uitgezet organisatiemodel aan een kritische analyse om de werking meer resultaatgericht bij te sturen.
- Ontwikkeling** De ontwikkelingsdynamiek in de school wordt tastbaar in de taakinvulling van de groepsleraren die niet alleen instaan voor de brede basiszorg, maar ook een rol krijgen in de organisatie van verhoogde zorg en de uitbreiding daarvan als leercoach. De zorgcoördinator en de directeur hebben een belangrijke taak om de kwaliteit van de zorgprocessen te ondersteunen, op te volgen en bij te sturen. Ze vinden het essentieel om op de hoogte te blijven van hoe de zorgwerking loopt op de klasvloer. Daarbij valt op dat leraren weliswaar vooral op eigen tempo en naar eigen mogelijkheden kansen krijgen om te groeien in hun zorgbrede taak. Allen zijn vragende partij om feedback te krijgen over hun praktijk met het oog op competentieversterking.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap, Visieontwikkeling** De school komt uit een chaotische periode van veel wissels in de ambten van directeur en in de zorgfuncties, wat leidde tot een zekere stuurlaaiheid. Op een heel vernieuwende wijze krijgt het leiderschap invulling in deze school. Uitgesproken doordacht en doelgericht maar authentiek, geeft de directeur richting aan en structuur in de uitbouw van de school. Zij betreft daarbij alle teamleden en benut hun individuele expertise vanuit onder meer de verkenningssprekken. Zo creëert zij een gedragen en breed intern leiderschap met hoge positivistische uitstraling dat de teamleden ambieert om belangrijke onderwijskundige stappen te zetten. Dat alles genereert een hoge teambetrokkenheid en –tevredenheid en een grote mate van wederzijdse waardering en respect.
- Besluitvorming** Het leiderschap bestrijkt behalve de directeur, ook de zorgcoördinator. Hiernaast krijgen de werkgroepen een vrij grote verantwoordelijkheid in de besluitvorming, binnen duidelijke krijtlijnen. Ook de werking van de doelgerichte communicatiestructuur en de efficiënt werkende overlegstructuren, zoals de organisatie van de teamvergadering, dragen bij aan de participatieve beleidscultuur. Het daarbij aansluitende collectieve verantwoordelijkheidsbesef zorgen ervoor dat ‘samen school maken’ almaar meer realiteit is.
- De instelling zoekt naar een herprofilering en streeft hierbij naar een meer normale sociale mix. Knap is dat de school hiervoor, ondanks de druk van buiten uit, alvast daadkrachtige initiatieven nam die reeds prille effecten resulteren.
- Kwaliteitszorg** De school probeert zicht te krijgen op de kwaliteit van haar onderwijs. Ze doet dat via observaties, tests en toetsen van leerlingen en het permanent in vraag durven stellen van de eigen werking, met het oog op bijstellingen. Ze participeert aan een centrale koepelgebonden toets en bevraagt leerlingen en ouders. De analyses van de outputresultaten gebeuren nog niet intentioneel met het oog op de afbakening van prioriteiten die binnen een meerjarig beleid een trajectmatige uitvoering krijgen.
- Talenbeleid** De school maakt van haar talenbeleid een prioriteit en neem daartoe deel aan een vormingsproject van een taalcoach, aangeboden door de scholengroep. Zoals eerder werd beschreven blijkt uit een aantal acties dat het team in de lagere afdeling minder vertrouwd is met de principes van taalvaardigheidsonderwijs. Vanaf de oudste kleutergroep krijgen leerlingen, behalve in het eerste leerjaar, een initiatie in de Franse taal. Het team kan dit initiatief en de effecten ervan niet duiden, wat vragen oproept naar efficiënt gebruik van de onderwijstijd.

GOK- en zorgbeleid Het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school is gebaseerd op de analyse van data die de noden van alle leerlingen op een handelingsplanmatige manier in kaart brengt.

De school heeft een visie over de wijze waarop ze haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. De vooropgestelde doelen zijn operationeel geformuleerd op leerlingenniveau en de acties sluiten in zekere mate aan bij de noden van de leerlingen.

De schoolorganisatie faciliteert in toenemende mate het bereiken van de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid. De acties die de school uitwerkt op leerling-, leerkrachten- en schoolniveau sluiten almaar meer aan op de vooropgestelde doelen.

Het hele team kent de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

De school heeft in haar professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden in functie van het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid en neemt expliciete initiatieven om de opgedane inzichten en vaardigheden te implementeren op de werkvloer.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De inspanningen om het aanbod van leerinhouden af te stemmen op en te bewaken in functie van de leerplandoelen, de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen.
- De vaardigheden van meerdere leraren om probleemstellende activiteiten en uitdagende taken te organiseren.
- De aandacht voor het domein lezen via de leesstimulerende acties onder meer vanuit boekpromotie.
- De geïntegreerde benadering van wereldoriëntatie via de thema's, de projecten en de extramuros- en andere activiteiten.
- In de lagere afdeling voor wereldoriëntatie: de afspraken over de tijd- en ruimtekaders.
- In de kleuterafdeling voor wereldoriëntatie: de gradatie in de opbouw in de thema's en aspecten van de klasinrichting.
- De inspanningen die de lagere afdeling doet voor lichamelijke opvoeding om de leerlingen via een extra of aanvullend aanbod meer bewegingskansen te bieden.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het stimulerend en veilig klasklimaat met duidelijke klas- en schoolregels, en het opvolgen ervan, dat zorgt voor orde en structuur als basis voor het welbevinden van de kinderen.
- Het parcours dat het team aflegde inzake visie, organisatie en uitvoering van de leerbegeleiding waardoor de groepsleerkracht hiervoor de eerstverantwoordelijke werd.
- De structuren en procedures die de doelgerichtheid en de ondersteuning van de leerbegeleiding en deskundigheidsbevordering kenmerken.
- Het reflectief vermogen en de veranderings- en vernieuwingsbereidheid bij de meeste teamleden die de fundamenteën zijn voor de deskundigheidsbevordering.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het algemeen beleid dat structuur brengt, stuurt, duidelijke verwachtingen stelt, afspraken opvolgt en doeltreffende communicatielijnen hiertoe uitzet.
- De open schoolcultuur die wordt gekenmerkt enerzijds door de positieve houding van de directeur en alle teamleden en hun waardering en respect voor elkaar en anderzijds door hun inzet en motivatie.
- De aanzetten naar een gezamenlijke doelgerichtheid en het gedragen beleid als basis voor het 'samen school maken'.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Herbekijk de organisatie van het leergebied lichamelijke opvoeding grondig om te verzekeren dat de eindtermen worden gerealiseerd met aandacht voor volledigheid, evenwicht en gradatie.
- Beperk in de lagere afdeling de doelenselectie van lessen en activiteiten tot wat essentieel beoogd en geëvalueerd wordt.
- Verbeter de verticale samenhang van het leergebied Nederlands en wereldoriëntatie in de lagere afdeling en bewaak hierbij de evenwichtige benadering van alle domeinen.
- Werk vanuit een visie de evaluatiepraktijk uit van de leergebieden in de focus.
- Stem in de kleuterafdeling de evaluatiepraktijk en de zorgwerking af op doordacht geselecteerde kerndoelen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Neem het algemene profiel van de leerlingenpopulatie nog meer als uitgangspunt voor de uitbouw van de processen op school.

Wat betreft het algemeen beleid

- Bouw de interne kwaliteitszorg cyclisch en systematisch uit teneinde de geboden onderwijskwaliteit te borgen of bij te sturen.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Ann Schelfhout de inspecteur-verslaggever	L Verstappen de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	